

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАХОДІВ З БАЛЬНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Програма
зі спеціальності 7.020202 «Хореографія»
спеціалізації «Бальна хореографія»
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв

КИЇВ - 2001

Укладач: О.В. Касьянова, кандидат мистецтвознавства,
професор, заслужений діяч мистецтв України

Рецензенти:

А.П. Лашенко, доктор мистецтвознавства, професор,
проректор з наукової роботи Київської національної
музичної академії ім. П.І.Чайковського;
Б.Г. Шарварко, народний артист України, генеральний
директор та головний режисер Всеукраїнського центру
фестивалів і концертних програм, професор Київської
державної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Рекомендовано до друку Головною вченою радою
університету
Протокол № 2 від 7 грудня 2000 р.

Відповідальний за випуск: Н.І. Коваленко

Редактор: Л.В. Московченко

© Державний методичний центр
навчальних закладів культури
і мистецтв
© О.В. Касьянова, 2001.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Дана програма розроблена для студентів спеціалізації
«Бальна хореографія» та призначена надати їм знання і уміння
в галузі режисури та організації заходів з бального танцю.

Головною метою курсу є опанування організаційних та
режисерських шляхів і методів проведення фестивалів,
конкурсів, свят бального танцю.

Основні засади, на яких базується організація фестивалів,
конкурсів, свят бального танцю, спираються на вітчизняний
та зарубіжний досвід з урахуванням останніх світових
досягнень в галузі організації видовищ.

В сферу організації потрапляє весь спектр дій, починаючи
від зародження творчої ідеї до публік рілейшнз творчої акції
вже після її завершення.

Даний курс спирається на фундаментальні закони
побудови видовища, практику вітчизняної та світової
режисури в галузі видовищного мистецтва з урахуванням
специфіки пластичних мистецтв взагалі та мистецтва бального
танцю зокрема.

Слід врахувати, що без засвоєння законів побудови
видовища виховати повноцінного спеціаліста, здатного на
сучасному рівні здійснювати постановки заходів з бальної
хореографії, неможливо.

В результаті опанування запропонованим курсом та
проходження відповідної практики під наглядом викладача
випускник має бути готовим очолити весь процес організації
та режисури заходів з бальної хореографії.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва розділів і тем	Види занять і розподіл години						
		Всього	Лекції	Практичні	Ді	Інд.	Ср	Форма контролю
1.	Видовищні заходи в бальній хореографії, їх характеристика.	4	2				2	
2.	Різновиди фестивалів свят бального танцю, їх характеристика.	6	4				2	
3.	Специфіка організації та проведення фестивалів, свят бального танцю.							
	3.1. Підготовка творчого проекту.	8		4			4	
	3.2. Творчий задум проекту.	7			3		4	
	3.3. Відлення творчого задуму.	4		4				
4.	Різновиди конкурсів бального танцю, їх характеристика.	6	4				2	
5.	Специфіка організації та проведення конкурсів бального танцю.							
	5.1. Підготовчий етап.	8		4			4	
	5.2. Організація і проведення	8		4			4	
	5.3. Система оцінки конкурсних заходів.	3			3			
	Всього:	54	10	16	6		22	Залік

ЗМІСТ КУРСУ

Тема 1. Видовищні заходи в бальній хореографії, їх характеристика

Види видовищних заходів в бальній хореографії: шоу-заходи (свята, фестивалі, концерти) та конкурси.

Їх спільні риси: святковість, урочистість атмосфери, можливість використання в своїх програмах лексики та музики єдиних бальних танців, спорідненість художнього оформлення приміщень, подібність костюмів та ін.

Відмінності:

- особливості драматургії шоу-заходів, їх розважальний характер, синтетичний характер концертних номерів, можливість використання багатофункціональних костюмів, аксесуарів, реквізиту, спецефектів та ін.;

- чітка регламентація програми та порядку проведення конкурсів, їх змагальний характер, диференціація танців і лексики за віком виконавців та рівнем їх підготовки, певні вимоги до конкурсного костюму, неможливість використання аксесуарів, реквізиту, спецефектів в конкурсному танцюванні та ін.

Тема 2. Різновиди фестивалів, свят бального танцю, їх характеристика

Диференціація фестивалів та свят за віком учасників: дитячі, підліткові, юнацькі, молодіжні, їх характеристика. Особливості їх програми, специфіка проведення із врахуванням вікових можливостей учасників.

Класифікація фестивалів та свят за їх програмами: шоу-вистав, балетмейстерів, виконавців, колективів, їх характеристика. Врахування статусу заходу, його призначення, умов проведення при підготовці хореографічних номерів.

Тема 3. Специфіка організації та проведення фестивалів, свят бального танцю

3.1. Підготовка творчого проекту

Творчий проект, його зміст і структура. Творча ідея, обґрунтування її необхідності на нинішньому етапі. Сценарний план проекту. Бізнес-план, пакет документів проекту. Робота із владними структурами, спонсорами.

3.2. Творчий задум проекту

Особливості драматургії сучасного шоу. Визначення надзадачі творчого заходу, пошук новітніх форм її реалізації. Визначення основного драматургічного прийому, розв'язання проблеми видовищності заходу.

Вивчення можливостей наявного творчого складу. Структура сценарію (головні розділи, теми тощо). Підбір та написання літературного матеріалу.

Пластично-просторовий (зоровий) та тональний (звуковий) образ, образний синтез. Композиція заходу (пролог, експозиція, зав'язка, розвиток, передкульмінація, кульмінація, розв'язка, апофеоз, епілог, фінал. Режисерський наскрізний прийом, акценти. Атмосфера заходу, його темпоритм.

3.3. Втілення творчого задуму

Завершення процесу формування творчого складу. Робота зі сценографом та художником реклами. Робота з композитором, створення оркестровок та запис фонограм. Робота з балетмейстером, техніка репетицій. Техніка управління видовищним синтезом.

Постановка завдань творчій групі, технічним службам, адміністративній групі. Графіки прибуття та відправки учасників заходу, графіки репетицій всіх компонентів заходу. Рекламна кампанія. Проведення заходу, його підсумки.

Тема 4. Різновиди конкурсів бального танцю, їх характеристика

Різновиди конкурсів бального танцю:

- Чемпіонати Світу, Європи, країни – найбільш престижні конкурсні змагання в галузі спортивного бального танцю. Термін проведення – 1 раз на рік;

- Кубки Світу, Європи, країни, федерацій та асоціацій спортивного танцю, Президента країни, видатних осіб, престижних організацій – значущі події у сфері конкурсного (спортивного) танцювання. Термін проведення – від 1 до кількох разів на рік;

- рейтингові турніри: міжнародні та вітчизняні – конкурсні змагання з метою визначення рейтингу (місця) пари серед інших в поточному танцювальному сезоні. Термін проведення – кілька разів на рік;

- класифікаційні змагання (в основному внутрішнього характеру) – конкурсні змагання з метою визначення спортивного розряду (рівня виконавської майстерності) танцюристів. Термін проведення – кілька разів на рік;

- матчеві зустрічі – конкурсні змагання неофіційного характеру між двома чи кількома спортивними клубами, містами, країнами з метою визначення творчих досягнень кожного з учасників. Термін проведення – необмежений.

Диференціація конкурсів за:

- кількісним складом: індивідуальні та командні;

- програмою: з європейських, латиноамериканських, десяти танців, формейшн, секвей;

- віковим цензом: ювенали (діти) – I, ювенали (діти) – II, юніори – I, юніори – II, юси (молодь), дорослі, сеньйори;

- за рівнем виконавської майстерності: аматори (кл.: "С", "Д", "С", "В", "А", "М") та професіонали.

Їх характеристика.

Тема 5. Специфіка організації та проведення конкурсів бального танцю

5.1. Підготовчий етап

Складання графіку проведення конкурсних заходів на

поточний танцювальний сезон. Визначення програми конкурсу, складу учасників, суддівської колегії.

Створення оргкомітету та робочої групи. Підготовка пакету документів. Підготовка сценарію заходу, підбір музичного матеріалу та складання світлової партитури. Підготовка паркету та оформлення приміщення. Запрошення учасників на конкурс. Рекламна кампанія з проведення заходу.

5.2. Організація і проведення

Зустріч учасників, їх реєстрація. Графік проведення репетицій та конкурсних заходів. Відбіркові та фінальні змагання. Визначення переможців. Урочиста церемонія нагородження. Гала-концерт або показові виступи переможців.

Від'їзд учасників. Підсумки змагань. Їх врахування в удосконаленні системи конкурсного (спортивного) танцювання.

5.3. Система оцінки конкурсних заходів

Конкурси виконавців бальних танців. Вимоги до них: відповідність програми віку учасників, рівню підготовки, умовам проведення змагань. Відповідність танцювального костюму, взуття віку учасників та встановленим міжнародним нормам для даної вікової категорії. Критерії оцінки: ритм, музика, постанова корпусу, динаміка рухів, харизматичність, техніка виконання. Використання системи Скейтинг при підрахунку результатів змагань.

Конкурси командні з формейшн. Вимоги до них: кількісний склад, регламентація часу, відведеного для демонстрації програми, кількість танцювальних епізодів, їх співвідношення та таймінг, регламентація малюнків та віртуозних прийомів, подібність костюмів, взуття, зачісок, макіяжу виконавців формейши, заборона використання аксесуарів та багатофункціональних костюмів. Критерії оцінки: драматургія, злагодженість виконання перебудов, малюнків, синхронність та поліфонічність, харизматичність, техніка виконання, колективний стиль.

Конкурси пар – професіоналів з секвею. Вимоги до них: регламентація часу, відведеного для демонстрації програми, кількість танцювальних епізодів, їх співвідношення та таймінг, регламентація віртуозних прийомів, індивідуальність костюму, взуття, зачіски, макіяжу виконавців, їх відповідність програмі та її драматургії. Критерії оцінки: драматургія, відповідність лексики музичному матеріалу, харизматичність, техніка виконання, індивідуальність стилю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Доусон А. Система Скейтинг: Обробка оцінок на чемпіонатах з бального танцю: пер. з англ. О.Іванова. – К., 1998.
2. Настюков Г. Вечер танца. – М.: Профиздат, 1965.
3. Организация и проведение праздников бального танца: Метод. рекомендации. / РНМЦ культуры БССР. - Минск, 1989 – Ч.1.
4. Режиссура и организация массовых зрелищ: хрестоматия. - Харьков, ХГИК, 1973.
5. Тихомиров Д.В. Беседы о режиссуре театральных представлений. – М.: Сов.Россия, 1977.
6. Туманов И.М. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта. - М.: Просвещение, 1978.
7. Четин А.И. Основы драматургии театрализованных представлений. - М.: Просвещение, 1991.
8. Шароев И.Г. Режиссура эстрады и массовых представлений М.: Просвещение, 1986.
9. Шкрабов А.М. Вечер отдыха в клубе. – М.: Профиздат, 1965.

Періодичні видання

1. Танец. – С.- Пб., 1998-2001.
2. Тутти-Информ: Бальные танцы на Украине, итоги конкурсов на Украине, крупных турниров в мире с фото. – Х., 1996-2001.
3. The International TanzSportMagasin: Українське видання. – К., 1998-2001.

Відеоматеріали

1. Бал зірок: Телеверсія гала-концерту кафедри сучасного та бального танцю КДІК. – К., 1996.
2. Концертні виступи студентів кафедри бальної хореографії на державних та професійних святах в Національній Опері, Палаці Спорту, Національному Палаці “Україна”, Українському Домі. – К., 1996-2001.
3. Концертні виступи студентів кафедри бальної хореографії на творчих звітах КНУКіМ в Палаці культури “Україна”. – К., 1997-2001.
4. Конкурси балетмейстерів бального танцю, присвячені 5-ти, 6-ти річчю кафедри бальної хореографії, її першому та другому випуску. – К., 1999-2001.

5. Чемпіонати Європи та Світу з програми “Формейшн”: 1997-2001.
6. Чемпіонати Європи та Світу з програми “Секвей”: 1997-2001.
7. Чемпіонати Європи та Світу з європейських та латино-американських танців: 1999 – 2001.

Відповідальний за друк — Камін В.О.
Технічні редактори — Любченко А.Г., Беляєв В.Г.
Комп'ютерна верстка — Біденко О.М.

Тираж 300 пр.

Київ, вул. Чигоріна, 14.